Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0082

President Mohamed Bazoumi meelevaldne kinnipidamine Nigeri hunta poolt

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2026. aasta resolutsioon president Mohamed Bazoumi meelevaldse kinnipidamise kohta Nigeri hunta poolt (2026/2642(RSP))

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artikli 150 lõiget 5 ja artikli 136 lõiget 4,

A. arvestades, et 26. juulil 2023 toimus Nigeris sõjaväeline riigipööre, mille järel kaotati riigi põhiseaduslik kord ja moodustati sõjaväehunta;

B. arvestades, et pärast riigipööret on valitsev hunta president Bazoumi ja tema naist vangistuses hoidnud ning väidetavalt peetakse neid kinni ilma võimaluseta kohtuda advokaatide või perega ning nad saavad ainult piiratud arstiabi; arvestades, et juba üle aasta ei ole nende seisundi kohta avaldatud avalikult kättesaadavat kontrollitavat teavet;

C. arvestades, et riigikohus võttis Bazoumilt presidendipuutumatuse ja ametivõimud lubasid esitada Bazoumile süüdistuse riigireetmises, mis võib viia surmanuhtluseni;

D. arvestades, et hunta repressioonid on muutud laialdasemaks ja nad on seadnud üha suuremaid piiranguid inimõiguste kaitsjatele, poliitilisele opositsioonile, kodanikuühiskonnale ja meediavabadusele; arvestades, et hunta on peatanud põhiseaduse kohaldamise, seades ohtu usuvabaduse;

E. arvestades, et džihaadirühmituste surmavad rünnakud halvendavad jätkuvalt Nigeris ja kogu Sahelis julgeolekuolukorda;

F. arvestades, et halveneva julgeolekuolukorra ja tõsiste kliimašokkide tõttu on järsult halvenenud humanitaarolukord, mistõttu peaaegu miljon inimest on olnud sunnitud põgenema ja kolm miljonit inimest vajavad humanitaarabi, mida on pärast valitsusväliste

organisatsioonide massilist laialisaatmist ja suurte rahvusvaheliste osalejate väljasaatmist kõvasti piiratud;

G. arvestades, et Nigeris toimuvad sündmused on osa murettekitavast laiemast demokraatia ja inimõiguste tagasilanguse suundumusest Saheli piirkonnas;

1. mõistab teravalt hukka demokraatlikult valitud president Bazoumi ja tema naise ning kõigi teiste riigipöörde käigus kinni peetud isikute jätkuva meelevaldse kinnipidamise ning nõuab nende viivitamatut ja tingimusteta vabastamist;

2. rõhutab, et Niger on teinud Saheli piirkonnas mitmes valdkonnas ELiga koostööd; rõhutab, et pärast riigipööret on olukord Nigeris halvenenud ja julgeolekuriskid on suurenenud, sealhulgas inim- ja relvakaubandus ning ebaseaduslikud rändevood kogu Saheli piirkonnas;

3. mõistab hukka poliitiliste osalejate, ajakirjanike ja kodanikuühiskonna represseerimise ning kutsub Nigeri ametivõime üles kiirendama demokraatliku korra taastamist, sealhulgas erakondade taastamist ning vabade ja õiglaste valimiste korraldamist;

4. rõhutab, kui tähtis on tagada Nigeri konfliktipiirkondades ELi humanitaarabi ja põhiteenuste jätkuv osutamine ja kättesaadavus;

5. väljendab sügavat muret Nigeri väljakuulutatud kavatsuse pärast Rahvusvahelise Kriminaalkohtu jurisdiktsioonist lahkuda; nõuab tungivalt, et Nigeri ametivõimud järgiksid rahvusvahelist õigust;

6. väljendab Sahelis halveneva julgeoleku- ja humanitaarolukorra pärast sügavat muret ning rõhutab, et demokraatlik legitiimsus, vastutustundlik valitsemine ja inimõiguste austamine on hädavajalikud, et tegeleda ebakindlusega ja kaitsta tsiviilelanikke;

7. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, liikmesriike, Aafrika Liitu ja rahvusvahelist üldsust üles suurendama diplomaatilisi püüdlusi, et tagada president Bazoumi vabastamine;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Aafrika Liidule, ECOWASile, Nigeri ametivõimudele ja Saheli Riikide Liidule.